Güc və söz sahibi

Türkiyə hərbi sənayesi inqilabi yenilikləri ilə dünyaya meydan oxuyur

Siyasi-iqtisadi və hərbi gücünə görə dünyanın ən qüdrətli dövlətlərindən birinə çevrilən Türkiyə müasir dünyanın reallıqları fonunda gündən-günə gücünə güc qatır.

Buna baxmayaraq, qardaş ölkə dördüncü sənaye inqilabının tələblərinə uyğun müasir texnalogiyaların yaradılması və hərbi sənayenin potensialının daha da modernləşməsi, gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atır. Xüsusən də hərbi gücünü daha da qüdrətləndirən Türkiyə bu sahədə inqilabi yeniliklərə imza atır.

Türkiyə hərbi sənayesinin inkişafını görmək üçün son 5 ilə nəzər salmaq kifayət edir. Ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsində öz sözünü deməsi Türkiyə hərbi sənayesinin inkişafının göstəricisidir. Türkiyə NATO üzvü olan ölkələr arasında ABŞ Silahlı Qüvvələrindən sonra ən böyük ikinci hərbi gücdür və NATO-nun nüvə paylaşma siyasətinin bir hissəsi olan beş ölkədən biridir.

Bu gün Türkiyə ölkənin müdafiə sənayesinin inkişafı, hərbi qüdrətinin artırılması istiqamətində mühüm proqramlar həyata keçirməkdədir. Hazırda qardaş ölkə müdafiə imkanlarını 80 faiz öz məhsulları ilə təmin edir. Türkiyə öz SİHA-ları (silahlı pilotsuz uçuş aparatlar) ilə dünyada ilk üç dövlətdən biridir.

→ 4

Güc və söz sahibi

Türkiyə hərbi sənayesi inqilabi yenilikləri ilə dünyaya meydan oxuyur

Əvvəli 1-ci səh.

Son 5 ildə qardaş ölkənin müdafiə sənayesinin istehsal etdiyi hərbi texnikalara nəzər yetirək:

- "Bayraktar TB2" PUA-sı;
- "Akıncı" PUA-sı;
- "Qizil alma" İnsansız Qırıcı Təyyarəsi;
- "KAAN" Milli Döyüş Təyyarəsi;
- "Yeni Altay" tankı;
- "Super Şimşək" təyyarəsi;
- "TCG Anadolu" hərbi gəmisi;
- "ANKA-3" Qırıcı Pilotsuz Təyyarə Sistemi;
- "ATAK-2" 2500 at gücündə mühərrikə sahib olan helikopter.

Türkiyədə hər il keçirilən "TEKNOFEST" festivalında müdafiə sənayesi yeni silahlar, texnikalar təqdim edir. İstanbul şəhərində, Atatürk Hava Limanında Türkiyənin Havaçılıq, Kosmos və Texnologiya Festivalı - "TEKNOFEST-2023"də də bu hal yaşandı.

102 fərqli kateqoriyalarda 41 yarış üzrə 1 milyondan çox layihənin iştirak etdiyi festivalda "Bayraktar Qızıl alma", "Bayraktar Akıncı" və ilk dəfə olaraq "Bayraktar-TB3" pilotsuz uçuş aparatları da ziyarətçilərə təqdim olundu.

Bütün bunlarla yanaşı, ölkənin quru qoşunları da hər cür müasir müdafiə sistemləri ilə təchiz edilib və bu proses davam etdirilir. Belə ki, Quru Qoşunlarının bazasına milli imkanlarla istehsal edilən "Yeni Altay" tankları daxil olub. Bu tank ilk prototipindən fərqli olaraq müasir döyüş şərtlərinə uyğun olaraq yenilənib.

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin son illər həyata keçirdiyi əməliyyatlar çərçivəsində əldə etdiyi təcrübə ilə bağlı əlavə xüsusiyyətlər qazanan milli tank davamlılıq və təhlükəsizlik baxımından rəqiblərini üstələyir. 120 mm və 55 kalibrli topla təchiz edilən müasir tankın atəş sistemi çox güclüdür. Zərbə gücü baxımından böyük tutuma malik olan yeni hərbi maşın azı 8 kilometr məsafədəki hədəfi vura biləcək. "Yeni Altay" keyfiyyət baxımından dünyanın ən yaxşısı kimi tanınan "Leopard" tankları ilə müqayisə edilir.

Türkiyəli mühəndislər tərəfindən hazırlanan tank 12.7 mm və 7.62 mm silah sistemləri ilə təchiz olunub. Tankın hazırlanmasının ilkin mərhələsində 200-dən artıq atış icra edilib.

Göründüyü kimi, Türkiyə yerli və milli müdafiə sənayesi tarixində, demək olar ki, hər gün yeniliyə imza atır. "TCG Anadolu" gəmisi, "Qızıl alma", "ANKA-3", "ATAK-2" kimi milli layihələr arasına artıq yeni nəsil texnikaları daxil edilir.

Müstəqilliyimizin yenidən bərpasından sonra tarixi köklərə dayanan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri müasir inkişaf dövrünə keçid edib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Türkiyə prezidentləri ilə səmimi dostluq münasibətləri bu əlaqələrin inkişafına təkan verməklə yanaşı, yeni mərhələnin əsasını qoyub. Bünövrəsi Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan iki qardaş ölkənin əlaqələri bu gün ənənəyə sadiq olaraq Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti sayəsində yüksələn xətlə tarixinin ən möhtəşəm dövrünü yaşamaqdadır. Hər iki ölkənin liderləri - İlham Əliyevlə Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasındakı sarsılmaz qardaşlıq münasibətləri bunun bariz təcəssümüdür.

Bu bir həqiqətdir ki, məhz İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə qardaş Türkiyə ilə əlaqələr inkişaf edərək ən yüksək zirvəyə çatıb. Demək olar ki, bütün sahələrdə Türkiyə ilə əməkdaşlıq, ikitərəfli əlaqələr yeni yüksəliş mərhələsindədir. Bu qardaşlığın, dostluğun, dəstəyin nümunəsinə 44 günlük Vətən müharibəsində və qardaş ölkədə baş verən zəlzələ zamanı şahid olduq.

İkinci Qarabağ müharibəsi başladığı gündən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və digər dövlət rəsmiləri Azərbaycanın haqq savaşında yanında olduqlarını və sona qədər Azərbaycanı dəstəklədiklərini bəyan etdilər. Deyilənlərin əyani şahidi də olduq. 44 gün ərzində hər bir türkiyəli Azərbaycanla ürəklərinin bir döyündüyünü, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi üçün aparılan savaşda daim bizə dəstək olduqlarını müxtəlif şəkildə nümayiş etdirdilər. Müharibədən sonra isə Türkiyə şirkətləri ərazilərimizin bərpa-yenidənqurma işlərində Azərbaycana böyük dəstək oldular və bu gün də proses davam etməkdədir.

Əlbəttə ki, Türkiyənin yeni-yeni pilotsuz uçuş aparatları və digər uğurları Azərbaycanı da sevindirir. Xüsusən də ölkənin ilk milli Silahlı İnsansız Hava Aparatlarının (SİHA) istehsalçısı olan "Baykar" şirkətinin yeni-yeni müasir savaş sistemlərini təqdim etməsi dünyanın diqqətini növbəti dəfə Türkiyəyə yönəldib.

Dünyada tayı-bərabəri olmayan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı iki ölkənin strateji müttəfiqliyini ən yüksək zirvəyə qaldırıb. Şad gündə də, dar gündə də bir-birinə hayan olan, dayaq duran, əlindən gələni əsirgəməyən iki qardaş arasındakı münasibətlər dünyaya nümunə kimi təqdim edilməkdədir.

Türkiyənin hərbi qüdrətinin artması həm də Azərbaycanın güclənməsi deməkdir. Dost və qardaş ölkə ilə müdafiə sənayesi sahəsindəki əməkdaşlıq keçmişdə olduğu kimi, indi də yüksək səviyyədədir. Azərbyacanla Türkiyə arasında bu günə qədər keçirilən birgə hərbi təlimlərin sayı yüzlərlə ölçülür ki, buna da hər hansı bir digər ölkənin nümunəsində rast gəlmək mümkün deyil.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq təkcə iki qardaş ölkənin hərbi potensialının artırılması baxımından deyil, həm də bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmini baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi Zəfər nəticəsində Cənubi Qafqazda yaranan yeni geopolitik güc balansını təhlil edərkən Türkiyə-Azərbaycan ordularının hərbi əməkdaşlığının necə böyük rola sahib olduğuna hər kəs şahidlik etdi. Əlbəttə ki, iki qardaş ölkə arasında hərbi əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi regionda davamlı sülhün təminatı olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2023.- 19 may.- S.1; 4.